

Asia: VN/5843/2026

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus hyvinvointialueen seuranta- ja arviointivelvollisuudesta sekä seurannan vähimmäistiedoista ja vähimmäistiedon hallintamalleista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne tähän tekstikenttään

DigiFinland Oy kiittää mahdollisuudesta lausua sosiaali- ja terveysministeriön asetusehdotuksesta hyvinvointialueiden seuranta- ja arviointivelvollisuudesta sekä vähimmäistiedoista ja niiden hallintamallista.

Pidämme asetusehdotusta hyvin valmisteltuna ja strategisesti merkittävänä. Se muodostaa selkeän ja johdonmukaisen kokonaisuuden, joka tukee kansallisesti vertailukelpoisen tiedon tuottamista ja tiedolla johtamista. Erityisen myönteistä on, että asetuksessa on selkeästi määritelty eri toimijoiden vastuut tietojen määrittelyssä, tuottamisessa, toimittamisessa ja julkaisemisessa (4–7 §).

Korostamme kuitenkin, että asetuksen tavoitteet toteutuvat vain, jos toimeenpano on yhtenäistä ja teknisesti hallittua. Ilman yhteisiä toteutusratkaisuja on riski, että hyvinvointialueet kehittävät toisistaan poikkeavia järjestelmiä, mikä heikentää tiedon vertailtavuutta ja kasvattaa kustannuksia.

Asetuksen 5 §:n mukainen tietojen toimittamisvelvoite on laaja ja kattaa useita keskeisiä tietoaaineistoja. Tämän vuoksi on tärkeää, että asetuksen perusteluissa korostetaan tiedonkeruun automatisointia, kansallisten tietovarantojen ensisijaista hyödyntämistä sekä yhteisten teknisten ratkaisujen käyttöä. Näin voidaan ehkäistä päällekkäistä työtä ja vähentää hyvinvointialueiden hallinnollista kuormitusta.

6 §:n mukainen THL:n tehtävä vertailukelpoisen tiedon tuottajana on keskeinen. Sen onnistuminen edellyttää, että hyvinvointialueilta saadaan rakenteista, laadukasta ja yhdenmukaista tietoa. Tiedon

laatu on varmistettava jo lähdejärjestelmissä, ja tiedonsiirron on perustuttava teknisesti yhtenäisiin ratkaisuihin.

7 §:n mukainen tietojen julkaiseminen tukee avoimuutta ja valtakunnallista hyödyntämistä. Tiedon vaikuttava käyttö edellyttää kuitenkin, että hyvinvointialueilla on käytössään analytiikka- ja visualisointivälineitä sekä mahdollisuus yhdistää tietoja eri lähteistä. Tulkinnan ja vertailun tueksi tarvitaan myös ohjeistuksia ja valmiita raportointiratkaisuja.

Tietojohtaja.fi-palvelu on hyvä esimerkki kansallisesta ratkaisusta, joka kokoaa keskeisiä tietolähteitä, tarjoaa valmiita indikaattoreita ja tukee tiedon analysointia ja vertailua. Palvelu on jo nyt käytössä usealla hyvinvointialueella, ja sen jatkokehittäminen voisi tarjota kustannustehokkaan ja nopeasti käyttöön otettavan väylän asetuksen mukaisten tietotarpeiden toteuttamiseen. Olemassa olevan ja toimivaksi osoittautuneen palvelun hyödyntäminen tukisi asetuksen tavoitteita ja vähentäisi tarvetta kehittää erillisiä alueellisia ratkaisuja.

Ehdotamme, että asetuksen perusteluihin lisätään maininnat kansallisten ratkaisujen hyödyntämisestä, tiedonkeruun automatisoinnista sekä yhteisten teknisten toteutusmallien merkityksestä. Näin varmistetaan, että asetuksen tavoitteet eivät jää vain sääntelyn tasolle, vaan toteutuvat myös käytännössä.

Nevalainen Suvi-Leena
DigiFinland Oy